

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Lurøy kommune

Arkivsak: 24/388
Møtedato/tid: 11.09.2024 kl. 09:00
Møtested: Fjernmøte på Teams

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Kent Røstad på telefon 481 06 048, eller e-post: kent.rostad@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 04.09.2024

Siw Moxness (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Kent Røstad
rådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Deloitte AS.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
14/24	Kommunedirektørens orientering til kontrollutvalget om rutiner for avstemming og dokumentasjon av balansekontoe
15/24	Budsjettkontroll for kontrollutvalget
16/24	Økonomiplan for kontrollarbeidet 2025-2028 med budsjett for 2025
17/24	Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028
18/24	Innspill til kontrollarbeidet
19/24	Oppfølging av kontrollutvalgets saker
20/24	Referatsaker/folkevalgtopplæring
21/24	Godkjenning av protokoll

Kommunedirektørens orientering til kontrollutvalget om rutiner for avstemming og dokumentasjon av balansekontoe

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lurøy kommune

Møtedato

11.09.2024

Saknr

14/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-216 - Revisjon

Arkivsaknr 23/397 - 15

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 18. juni 2024 ble det under sak 12/24 vedtatt å be kommunedirektøren om å gi en skriftlig og en muntlig orientering til kontrollutvalget om rutiner for avstemming og dokumentasjon av balansekontoe. Det ble fattet følgende vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet.
3. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig orientering om rutiner for avstemming og dokumentasjon av balansekontoe. Orienteringen sendes kontrollutvalgets sekretariat innen 2. september 2024. Det bes om at kommunedirektør gir en muntlig orientering i kontrollutvalgets møte 11. september 2024.

Sakens bakgrunn er at revisor i sin uttalelse om årsregnskap for Lurøy kommune 2023 måtte gi forbehold i sin konklusjon om årsregnskap, årsberetning og vesentlige budsjettavvik da revisor ikke var i stand til å innhente all nødvendig dokumentasjon. Dette skyldes at kommunen ikke har hatt tilfredsstillende rutiner for avstemming og dokumentasjon på vesentlige balansekontoe.

I revisors uttalelse om årsregnskap skriver revisor at:

“Kommunen har ikke tilfredsstillende rutiner for avstemming og dokumentasjon av flere vesentlige balansekontoe, slik bokføringsloven § 11 krever. På grunn av disse svakhetene i den interne kontrollen har vi ikke kunnet innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for vesentlige beløp i balansen og bokført pensjonskostnad i driftsregnskapet. Svakheter i den interne kontrollen på dette området er omtalt i nummeret brev til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren.”

Det nummererte brevet er vedlagt.

Kommunedirektøren vil møte i kontrollutvalgets møte 11. september 2024 og gi en presentasjon om rutiner for avstemming og dokumentasjon av balansekontoe.

Vurdering

Kontrollutvalget må vurdere om det etter kommunedirektørens orientering er grunnlag for å be om ytterligere tilbakemelding på et senere tidspunkt, eller om saken skal anses som avsluttet.

Til kontrollutvalget i Lurøy Kommune

Nummerert kommunikasjon med styret i Lurøy Kommune, nr. 2

I forbindelse med vår revisjon av Lurøy Kommune sitt årsregnskap for 2023 plikter vi iht. revisorloven § 9-5 å informere om vesentlige forhold som fremkommer under revisjonen. Dette er forhold som vi mener kontrollutvalget bør være kjent med for å kunne ivareta sitt ansvar og sine oppgaver, herunder vesentlige mangler i foretakets interne kontroll, brudd på bokføringsreglene og andre lovkrav samt eventuelle avdekkede misligheter.

Revisors formål med revisjonen er å gi uttrykk for om regnskapet oppfyller gjeldende lovkrav og ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjonen omfatter også en vurdering av den interne kontrollen knyttet til utarbeidelsen av regnskapet og som er relevant for å utføre revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke med det formål å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av den interne kontrollen. Rapporteringen gir således ikke en fullstendig oversikt over samtlige svakheter som eventuelt måtte foreligge.

Verdivurdering av kommunens eiendeler og brudd på bokføringsbestemmelsene

Iht. bokføringsloven § 11 skal det foreligge dokumentasjon av alle balanseposter som ikke er ubetydelige ved utarbeidelse av årsregnskapet. Bokføringsforskriftens kapittel 6 gir en nærmere innføring i hva som kreves av dokumentasjon av balansepostene fordringer og utlån, periodisering påløpte utgifter og inntekter.

Balanseposter viser status på et gitt tidspunkt, og er ofte sammensatt av mange transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner gjennom flere regnskapsår. Enkelte balanseposter kan bygge på bokføring som har skjedd tilbake i tid, noe som kan medføre at balansepostene ikke lett lar seg kontrollere mot den opprinnelige dokumentasjonen. På grunn av dette er det behov for særskilt dokumentasjon av balansepostene.

Når det gjelder formålet med dokumentasjon av balansen er det særlig tre av de grunnleggende bokføringsprinsippene i bokføringsloven § 4 som er aktuelle. Dokumentasjonen av balansen skal underbygge balansepostenes

- fullstendighet - alle balanseposter er bokført
- realitet - kun balanseposter som eksisterer og gjelder den bokføringspliktige er bokført
- nøyaktighet - balansepostene er korrekt bokført, herunder riktig periodisert og verdsatt

Fullstendighet og realitet underbygges ved at dokumentasjonen verken viser mer eller mindre eiendeler, egenkapital eller gjeld enn det som står oppført i balansen. Nøyaktigheten underbygges gjennom at de beløpsmessige verdiene er presentert i riktig balansepost og regnskapsperiode, og at disse verdiene stemmer med verdiene som fremgår av dokumentasjonen.

Det er ikke fremlagt dokumentasjon pr 31.12.2023 for periodiseringskontoer pensjon i balansen netto 7,5 mnok. Det er også et avvik i bokført pensjonskostnad mot aktuarberegning for 2023 som kan ha en motpost i de nevnte fordringene.

Vi har på bakgrunn av dette ikke kunnet utføre revisjonshandlinger som gir rimelig grad av sikkerhet for nøyaktigheten av bokførte pensjonskostnad for 2023.

Usikkerheten knyttet til nøyaktigheten av regnskapspostene er etter vår vurdering vesentlig for bedømmelsen av årsregnskapet. Vi er derfor forpliktet til å kommentere forholdet i vår revisjonsberetning som grunnlag for vår konklusjon med forbehold.

Vi vil minne om at denne nummererte kommunikasjonen er inkludert i oppbevaringspliktig regnskapsmateriale som må oppbevares på en ordnet og betryggende måte iht bokføringsloven § 13, pkt. 4.

Trondheim, 12. juni 2024
Deloitte AS

Harald Halvorsen
statsautorisert revisor

Nummerert kommunikasjon m...i Lurøy Kommune, nr. 2

Name

Halvorsen, Harald

Date

2024-06-13

Identification

 bankID™ Halvorsen, Harald

This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF
Advanced Electronic Signatures (Regulation (EU) No 910/2014 (eIDAS))

Til kommunestyret i Lurøy kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon med forbehold

Vi har revidert årsregnskapet for Lurøy kommune som viser et netto driftsresultat på kr 32 788 906,-. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller kommunekassens årsregnskap, med unntak av virkningen av forholdet som er omtalt i avsnittet «*Grunnlag for konklusjonen med forbehold*», gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av kommunekassens finansielle stilling per 31. desember 2023, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen med forbehold

Kommunen har ikke tilfredsstillende rutiner for avstemming og dokumentasjon av flere vesentlige balansekontoe, slik bokføringsloven § 11 krever. På grunn av disse svakhetene i den interne kontrollen har vi ikke kunnet innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for vesentlige beløp i balansen og bokført pensjonskostnad i driftsregnskapet. Svakheter i den interne kontrollen på dette området er omtalt i nummerert brev til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren.

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i kommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil.

Som beskrevet i avsnittet «*Grunnlag for konklusjonen med forbehold*» ovenfor, har vi ikke har vært i stand til å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for vesentlige beløp i balansen. Vi har følgelig ikke vært i stand til å konkludere på om årsberetningen [og annen øvrig informasjon] inneholder vesentlig feilinformasjon.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen, med unntak av den mulige virkningen av forholdet beskrevet i avsnittet over,

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og

- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggs-opplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til regnskapsenhetene som inngår i konsolidert årsregnskap for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte årsregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre revisjonen av det konsoliderte årsregnskapet. Vi har eneansvar for vår konklusjon om det konsoliderte årsregnskapet.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og kommunedirektøren blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon med forbehold om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi, med unntak av forholdet som er beskrevet i avsnittet «Grunnlag for konklusjonen med forbehold» ovenfor, at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Lurøy kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon med forbehold

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi, med unntak av den mulige virkningen av forholdet som er beskrevet i avsnittet «*Grunnlag for konklusjon med forbehold*» nedenfor, ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Grunnlag for konklusjon med forbehold

Som omtalt i avsnittet «*Grunnlag for konklusjonen med forbehold*» under uttalelsen om årsregnskapet, har vi ikke har vært i stand til å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for vesentlige beløp i balansen. Vi har følgelig heller ikke vært i stand til å vurdere om det foreligger vesentlige budsjettavvik som det skulle vært redegjort for i årsberetningen.

Kommunedirektørens ansvar for å redegjøre for budsjettavvik

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at det utarbeides og iverksettes rutiner som sikrer at alle vesentlige budsjettavvik identifiseres og beskrives. Dette gjelder både beløpsmessige rammer og vedtatte premisser for bruken av bevilgningene. I årsberetningen skal kommunedirektøren redegjøre for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene. Vi skal avgi en uttalelse om årsberetningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 302 Forenklet etterlevelseskontroll av vesentlige budsjettavvik. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik i årsberetningen

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 302, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for om det foreligger avvik fra budsjettvedtak, både beløpsmessige avvik og avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene, og om det i årsberetningen er gitt dekkende opplysninger om årsakene til avvikene. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i konklusjon om årsregnskapet i revisjonsberetningen. Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Trondheim, 12. juni 2024
Deloitte AS

Harald Halvorsen
statsautorisert revisor

statsautorisert revisor

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

Uavhengig revisors beretning

Name

Halvorsen, Harald

Date

2024-06-13

Identification

 Halvorsen, Harald

This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF
Advanced Electronic Signatures (Regulation (EU) No 910/2014 (eIDAS))

Budsjettkontroll for kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lurøy kommune

Møtedato

11.09.2024

Saknr

15/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/369 - 7

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar sekretariatets budsjettkontroll per 2. september 2024 til orientering.

Saksopplysninger

For å sikre at kontrollutvalget er godt informert om sin økonomi, legger sekretariatet herved fram en økonomisk oversikt per 2. september 2024.

Budsjettkontrollen viser følgende:

- For møtegodtgjøring, dekning av tapt arbeidsfortjeneste o.l
- For kontrollutvalgets egen drift
- For kjøp av sekretariatstjenester
- For kjøp av revisjonstjenester

Budsjettkontroll 2024

Konto	Tekst	Regnskap pr. 02.09.2024	Budsjett 2024	Til disp.
10801	Møtegodtgjørelse	6 790	14 560	7 770
10802	Tapt arbeidsfortjeneste	7 252	31 620	24 368
10990	Arbeidsgiveravgift	732	2 355	1 623
11002	Faglit./ abonnem./tidsskr.	1 050	0	-1 050
11151	Kommunal bevertning		0	
11500	Opplæring, kurs	3 900	0	-3 900
11601	Diettgodtgjørelse	1 387		-1 387
11700	Transport og reise	0	2 000	2 000
11950	Kontingent	0	0	
	Uforutsette hendelser	0	7 024	7 024
	Kontrollutvalget	21 111	57 559	36 448
	Deloitte AS		410 000	410 000
	Konsek Trøndelag IKS	119 750	239 500	119 750
	Totalsum	140 861	707 059	566 198

Taloppsett mottatt fra kommunen 2. september 2024

Økonomiplan for kontrollarbeidet 2025-2028 med budsjett for 2025

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lurøy kommune

Møtedato

11.09.2024

Saknr

16/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/369 - 6

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslaget til økonomiplan for 2025-2028 og budsjett for 2025 for kontrollarbeidet, men en ramme på kr 744 721 kr, inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester.

Forslaget skal følge formannskapets innstilling om årsbudsjett til kommunestyret etter kommuneloven § 14-3.

Saksopplysninger

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 skal kontrollutvalget utarbeide et forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag skal følge formannskapets budsjettinnstilling til kommunestyret.

Budsjettet dekker fire typer utgifter:

- møtegodtgjøring, dekning av tappt arbeidsfortjeneste o.l. til kontrollutvalgets medlemmer
- kontrollutvalgets egen drift
- kjøp av sekretariatstjenester
- kjøp av revisjonstjenester

Kontrollutvalget

Ved oppsettet av budsjettforslag for 2025 for kontrollutvalgets egen virksomhet har sekretariatet tatt utgangspunkt i kontrollutvalgets budsjett for 2024 og justert utvalgets godtgjøring (0,05 % av ordførers årlige godtgjøring), jf. forskrift om godtgjøring til kommunalt folkevalgte, Lurøy kommune.

Vi har i beregningene tatt utgangspunkt i at kontrollutvalget består av 5 medlemmer og avviker inntil 4 møter i året. Når det gjelder tappt arbeidsfortjeneste, har sekretariatet gjort et anslag basert på reglene i kommunens reglement.

I tillegg er det lagt inn midler til kurs og faglig oppdatering for at kontrollutvalget skal ha mulighet til å skaffe seg kunnskap og delta i erfaringsutveksling og på samlinger sammen med andre kontrollutvalg.

Det er ikke tatt hensyn til eventuelle andre endringer som følge av økonomiplanarbeidet i kommunen.

Det er lagt inn en økning på 3 % per år videre i økonomiplanperioden. Nivået må vurderes årlig i forbindelse med budsjettet.

Kjøp av sekretariatstjenester

Lurøy kommune er medeier i Konsek Trøndelag IKS og kjøper sekretariatstjenester for kontrollutvalget hos selskapet.

Representantskapet i Konsek Trøndelag IKS vil vedta budsjett for 2025 på møte berammet til 5. november 2024. Budsjettforslaget er satt med et utgangspunkt for ca. 4,7 % påslag for 2025 og 3% for resten av økonomiplanperioden.

Kjøp av revisjonstjenester

Lurøy kommune kjøper tjenester fra Deloitte AS. Avtale om kjøp av finansiell revisjon er inngått 21.06.2023.

Lurøy kommune har per dags dato ikke avtale med revisjon om kjøp av forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser. Alle kommuner er lovpålagt å gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll som en viktig del av den kommunale egenkontrollen, jf. kommuneloven § 23-2. Lurøy kommune bes derfor å inngå avtale med revisjonsselskap for kjøp av slike tjenester.

Budsjett 2025

Den totale rammen for kontrollutvalget, inkludert kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester, blir etter dette 744 721 kr. Dette er økning på 37 662 kr. Økningen skyldes primært at det er budsjettert med midler til at kontrollutvalgets medlemmer kan delta på kurs og faglige tilbud og reise og opphold i forbindelse med dette.

Spesifisert budsjett for 2025 og økonomiplan for 2025-2028 følger med som vedlegg til saken.

Vurdering

Kontrollutvalget er et spesielt organ og ligner lite på andre politiske organ i kommunen. Derfor er det viktig at utvalgsmedlemmene har anledning til å sette seg inn i rollen gjennom kurs og faglige samlinger. Det er lagt inn en økning i postene som dekker deltakelse på kurs og konferanser.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat foreslår en budsjettramme på 744 721 kr for kontrollutvalget for 2025, dette inkluderer også kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester. Vi anser dette for å være en nøktern budsjettering, samtidig som vi mener dette gir et realistisk bilde av forventede utgifter for kontrollutvalgets virksomhet i kommende år.

Lurøy kommune har ikke avtale med revisjon om kjøp av forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser. Idéelt burde budsjettpost for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll vært inkludert i budsjettforslaget, men da det per dags dato ikke er inngått en avtale med revisjon om dette så inntas det ikke.

Budsjett for kontrollarbeidet i Lurøy kommune 2025

Konto	Tekst	Budsjett 2024	Budsjett 2025
	Godtgjøring møteleder		600
10801	Møtegodtgjørelse	14 560	9 960
10802	Tapt arbeidsfortjeneste	31 620	30 540
10990	Arbeidsgiveravgift	2 355	2 096
11002	Faglit./ abonnem./tidsskr.		525
11151	Kommunal bevertning	0	500
11500	Opplæring, kurs, inkl. hotell	0	25 000
11700	Transport og reise	2 000	14 500
11950	Kontingent	0	0
	Uforutsette hendelser	7 024	
	Kontrollutvalget	57 559	83 721
12700	Deloitte AS	410 000	410 000
13800	Konsek Trøndelag IKS	239 500	251 000
	Totalsum	707 059	744 721

Økonomiplan for kontrollarbeidet 2025 – 2028:

Tekst	2025	2026	2027	2028
Kontrollutvalget	83 721	86 232	88 818	91 482
Kjøp av sekretariatstjenester	251 000	259 000	267 000	275 000
Kjøp av revisjonstjenester	410 000	410 000	410 000	410 000
Sum	744 721	755 232	765 818	776 482

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lurøy kommune

Møtedato

11.09.2024

Saknr

17/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-217, TI-&30

Arkivsaknr 24/172 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for 2024-2028. Planen legges frem for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen.
2. Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjonene skal følge en plan, som kontrollutvalget skal lage i løpet av det første året etter at det er konstituert. Vedlagte utkast til plan angir forslag til hvilke tjenesteområder og selskaper som skal undersøkes i planperioden. Planen bygger på risiko- og vesentlighetsvurderinger som er utført av kontrollutvalgets sekretariat. Sekretariatets vurderinger er supplert med innspill til risikoområder fra kommunens politiske og administrative ledelse. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal bidra til at kommunens ressurser til kontrollarbeid blir brukt mest mulig målrettet. Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i selskaper med flere eiere, kan derfor være hensiktsmessig å samordne med øvrige eiere. Områdene som vurderes å være av størst vesentlighet er nærmere beskrevet i vedlagt plan.

I planen er det listet opp fem forvaltningsrevisjoner og én eierskapskontroll. Det er ikke mulig å gjennomføre alle disse i planperioden, men det er viktig at kontrollutvalget har tilstrekkelig antall forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller å ta av. Endringer i risikobildet kan gjøre det nødvendig å gjøre omprioriteringer i planen. Kontrollutvalget bør, slik kommuneloven legger opp til, gis fullmakt til å foreta nødvendige endringer ved behov. Planen inneholder forslag til vinklinger og til spørsmål som skal besvares i de ulike forvaltningsrevisjonene og eierskapskontrollene. Forslagene er ikke bindende og bør vurderes i forbindelse med bestilling av den enkelte forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Vurdering og konklusjon

På bakgrunn av kontrollutvalgets vedtak i sak 02/24, basert på sekretariatets risiko- og vesentlighetsvurderinger, og innspill fra politisk og administrativ ledelse, er det nå utarbeidet en plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for 2024-2028.

I oversikten gis det også forslag til hvilke spørsmål forvaltningsrevisjonen og eierskapskontrollen bør gi svar på. Forslag til spørsmål/vinkling/innretning er ikke bindende for kontrollutvalget, og vil bli nærmere vurdert i forbindelse med oppstart av hver enkelt forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kontrollutvalget bør, slik kommuneloven legger opp til, gis fullmakt til å foreta omprioriteringer innenfor planen. Endringer i risikobildet kan gjøre det nødvendig å endre prioriteringsrekkefølgen og det vil være tidsbesparende om kontrollutvalget kan gjøre endringene selv. Hvis kontrollutvalget ønsker å gjennomføre forvaltningsrevisjoner som ikke er beskrevet i den vedlagte planen skyldes det at risikobildet har endret seg, eller at det har oppstått ekstraordinære forhold. Utvalget vil i slike tilfeller holde kommunestyret orientert.

Vi anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til vedlagt plan, og sender den til kommunestyret for endelig behandling og vedtak.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Plan for
forvaltningsrevisjon
og eierskapskontroll
2024-2028
Lurøy kommune

Om forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Forvaltningsrevisjon er systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Om eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper. Kontrollen kan rette seg mot kommunens eierrepresentant i et selskap, eller gjennomføres som en generell kontroll av kommunens rutiner for eierstyring.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget har våren 2024 laget planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planene gjelder til og med 2028.

Risikobildet i kommunen vil vanligvis endre seg over tid. Det kan føre til at det blir nødvendig å oppdatere planene midtveis i planperioden. Endringer i risikobildet kan også føre til endringer i prioriteringen av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. For å ta høyde for dette, har kontrollutvalget prioritert flere områder enn det har ressurser til å undersøke.

Planene bygger på en risiko- og vurderingsvurdering av virksomheten i kommunen og selskapene som kommunen har eierinteresser i.

For å finne fram til områder og selskaper med høyest risiko, er planene basert på et bredt utvalg kilder: sekretariatets risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspill fra administrativ og politisk ledelse, samt innspill fra hovedtillitsvalgte og fra hovedverneombudet. I sum gir dette et godt grunnlag for planene.

Ressurser

Kontrollutvalget har ingen avtale med revisjonsselskap til forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og andre undersøkelser. Alle kommuner er lovpålagt å gjennomføre forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll som en viktig del av den kommunale egenkontrollen, jf. kommuneloven § 23-2. Lurøy kommune bes derfor å inngå avtale med revisjonsselskap for kjøp av slike tjenester.

Gjennomføring

Kontrollutvalget godkjenner revisors prosjektplan før arbeidet starter. Etter at arbeidet med rapporten er gjennomført, rapporterer revisor til kontrollutvalget. Etter en forvaltningsrevisjon får kommunedirektøren rapporten på høring før den behandles i kontrollutvalget. Etter selskapskontroller får selskapets ledelse og/eller eierrepresentanten rapporten på høring før behandling i kontrollutvalget. Dersom eierskapskontrollen angår kommunedirektørens ansvarsområde, skal også kommunedirektøren høres før behandling i kontrollutvalget.

Rapportering og oppfølging

Kontrollutvalget legger rapporter fra forvaltningsrevisjon fram for kommunestyret med forslag til vedtak og videre oppfølging. Kontrollutvalgets skal sørge for at kommunestyrets vedtak blir fulgt opp, og rapporterer om oppfølgingen til kommunestyret. Rapporteringen skjer vanligvis gjennom kontrollutvalgets årsrapport, men kan i enkelte tilfeller gå som egen sak til kommunestyret.

Prioriterte områder for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalgets prioriteringer går fram av oversiktene på neste side. Plan for forvaltningsrevisjon inneholder også forslag til tema/vinkling. Forslagene er begrunnet i risiko- og vesentlighetsvurderingene. De er likevel ikke bindende for kontrollutvalget når det bestiller forvaltningsrevisjon.

Plan for forvaltningsrevisjon - prioriterte områder for forvaltningsrevisjon

Prioritert område/selskap	Forslag til tema/vinkling/innretning
1. Spesialundervisning – tildelingsprosesser	Individuelt tilrettelagt opplæring handler om at opplæringen tilrettelegges for at elever skal få et tilfredsstillende utbytte uavhengig av egne forutsetninger. • Hvordan kvalitetssikrer kommunen tildelingsprosessen for spesialundervisning? • Har kommunen rekruttert tilstrekkelig kompetanse slik at tildelingsprosess av spesialundervisning ikke påvirkes negativt?
2. Flytting og utsettelse av investeringer	• Hvilke kostnader har kommunen på investeringer som er flyttet ut av kommunen eller som er utsatt?
3. Rekruttering	Kommunens største utfordring er å sikre god nok bemanning og kompetanse i alle stillinger. Mangel på personell utfordrer kommunens evne til å levere. • I hvilken grad klarer kommunen å avdekke hvorfor ansatte ikke blir værende over tid? • Har kommunen rutiner for å få tilbakemelding fra de som slutter uten av de skal være redd for å få konsekvenser? • Har kommunen en god nok rekrutteringsprosess?
4. Kvalitet på HAF – Helgeland Avfallsforedling IKS	Lurøy kommune er en desentralisert kommune med spredt bosetting, og som består av flere kretser. • Hvilke tjenester leveres til Lurøy kommune, og er tilbudet av tilstrekkelig kvalitet? • Dekker tjenesten fra HAF alle kommunens kretser til tross for kommunens desentraliserte struktur?
5. NAV	De statlige NAV-tjenestene i Lurøy kommune leveres av NAV Rana. Lurøy kommune har ansvar for de kommunale NAV-tjenester. • Hvordan påvirkes tilbudet til kommunens innbyggere av at de statlige NAV-tjenester leveres av NAV Rana og ikke lokalt i kommunen? • Er kommunens samarbeid med NAV Rana konstruktiv?

Plan for eierskapskontroll

Prioritert selskap	Forslag til spørsmål/vinkling/innretning
1. Kommunens eierstyring	Skjer eierstyringen i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring?

Konsek

TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

Risiko- og vesentlighets- vurderinger

For planer for
eierskapskontroll og
forvaltningsrevisjon
2024-2028

Lurøy kommune

Kommune- styret vedtar planene

INNLEDNING

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, jf. kommuneloven § 23-3 annet ledd og § 23-4 annet ledd.

Planene skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunens virksomhet og eierskap. Planene vedtas av kommunestyret etter innstilling fra kontrollutvalget.

Dette dokumentet er kontrollutvalgssekretariatets oppsummering av risikoområder i kommunen og kommunens eierskap. Det inngår i kontrollutvalgets vurderingsgrunnlag når det skal finne aktuelle områder for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, og i prioriteringen av disse områdene.

Kontrollutvalgets sekretariat har utarbeidet analysen og har hentet opplysningene fra disse kildene:

- Statistisk sentralbyrå (SSB)
- KOSTRA
- Kommunal rapport: Kommunebildet
- Folkehelseprofil 2023 fra Folkehelseinstituttet
- Oppvekstprofil 2023 fra Folkehelseinstituttet
- Kommuneplan, økonomiplan 2024-2027, årsregnskap og årsberetning for 2023 (forbehold om endringer)
- Kommunens hjemmeside

ADMINISTRASJON

- Internkontroll

HELSE OG OMSORG

- Økonomisk sosialhjelp til barnefamilier
- Kvalitet i eldreomsorgen

OPPVEKST OG LEVEKÅR

- Kvalitet i undervisningen

MILJØ OG KLIMA

- Måloppnåelse i klima- og miljøarbeidet

EIERSKAPS- KONTROLL

- Eierstyring
- Rødøy-Lurøy kraftverk
m/forvaltningsrevisjon

SAMMENDRAG

FORVALTNINGSREVISJON

Administrasjon og økonomi: Mange interkommunale samarbeid. Internkontroll med tjenestene som er levert gjennom kommunesamarbeid.

Helse og omsorg: Aldrende befolkningen er aldrende. Lite tid med lege for hver enkelt beboer på sykehjem. Mange sosialhjelpsmottakere med dette som eneste inntektskilde. Aktuelle tema:

- Økonomisk sosialhjelp til barnefamilier
- Kvalitet i eldreomsorgen

Oppvekst og familie: Svake skolerresultater.

- Kommunens arbeid med å sikre et godt læringsmiljø
- Kvalitet i skolene og/eller barnehagene

Klima og miljø: Økning i utslipp av klimagasser. Utdatert klima- og energiplan.

- Hvordan arbeider kommunen for å nå fastsatte klimamål?

EIERSKAPSKONTROLL

Kommunens eierskapsmelding ble vedtatt den 13.12.2023.

- Kommunens system for eierstyring
- Rødøy-Lurøy kraftverk AS

LURØY KOMMUNE – MÅL & UTFORDRINGER

Kommunens overordnende visjon for all sin virksomhet er "Å skape gode levevilkår for innbyggerne i Lurøy, bygd på kvalitet, trygghet og trivsel".

I årsmeldingen for 2023 har kommunedirektøren nevnt følgende utfordringer kommunen står overfor de kommende årene:

- Kommunens største utfordring er å sikre god nok bemanning og kompetanse i alle stillinger. Mangel på personell utfordrer kommunens evne til å levere.
- Lurøy kommune er en desentralisert kommune, med spredt bosetting og relativt lavt utbygget service-/tjenestetilbud, sammenlignet med det en finner i byer. Dette gir ekstra utfordringer i rekrutteringsarbeidet.
- Kommuneøkonomien presses som en følge av nedgang i folketallet og endring i alderssammensetning, gitt at en skal opprettholde samme strukturer og tjenestetilbud som i dag.
- Kommunen er svært skatteavhengig, noe som gjør kommunen sårbar ved negativ endring i skatteinngangen.

Kommunens største utfordring er å sikre god nok bemanning og kompetanse i alle stillinger. Dette gjelder både privat og offentlig sektor. Kommunen må også tiltrekke seg unge innflyttere som er ferdig med utdanning.

Lurøy kommune er en desentralisert kommune med spredt bosetting og relativt lavt utbygget service-/tjenestetilbud sammenlignet med det man kan finne i byer. Dette fører til ekstra utfordringer i rekrutteringsarbeidet. Kommunedirektøren skriver i årsmeldingen for 2023 at rekruttering av ungdom, innflyttere og pendlertilpasning, slik at man kan velge bosted mer uavhengig av hvor arbeidstilbudet befinner seg, kan bidra til å øke innbyggertallet. Han peker likevel på at det er vanskelig når kommunen har få boliger å tilby.

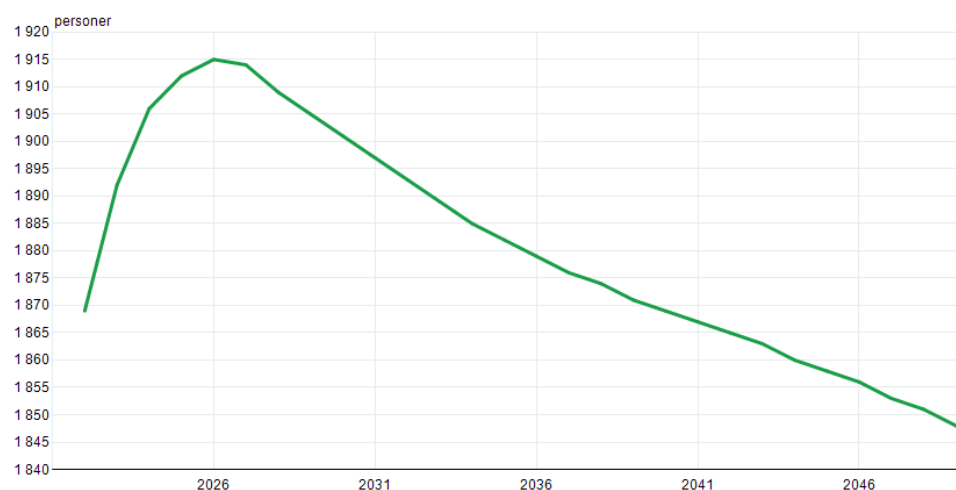
Den desentraliserte strukturen i kommunen gir utfordringer, også relatert til boligbygging. Boligbygging i én krets bidrar i liten grad til mulig rekruttering ut over enkeltkretsen. Det er dårlig tilbud av leieboliger i mange kretser. I den grad det er leieboliger tilgjengelig, er disse ofte av eldre karakter og når i mange tilfeller ikke opp til standarden som forventes i det generelle leiemarkedet. Mangel på leieboliger berører grupper som ikke har anledning til, eller ønske om å eie egen bolig.

KOMMUNEN OG ORGANISASJONEN

Kommunedirektørens ledergruppe er kommunens øverste administrative ledelse og består av kommunedirektøren, helse- sosial- og omsorgssjef, teknisk sjef og oppvekstsjef.

BEFOLKNINGSUTVIKLING

13600: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter år. Lurøy, Hovedalternativet (MMMM).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

SSB:
Færre
inn-
byggere

I 4. kvartal 2023 var folketallet i Lurøy kommune 1886 innbyggere. Ifølge Statistisk Sentralbyrås beregninger vil folketallet være 1846 innbyggere i 2050.

Kommunen har de siste årene hatt en stabil befolkningsutvikling, og har stått ovenfor en vesentlig fraflytting. Den største nedgangen er i aldersgruppen 20-44 år, som er den samme aldersgruppen som kommunen har særlig behov for, og som har stor betydning for samfunnsutviklingen.

Lurøy kommune får stadig færre barn, unge og yrkesaktive, og flere eldre. Andelen eldre over 80 år øker. Aldersgruppen 80 år og eldre i kommunen er 7,8 %. På landsbasis er andelen 4,5 % (Folkehelseinstituttet).

I kommuneplanens samfunnsdel 2015 – 2027 framkommer det at 70 % av boligene i det private leiemarkedet var i Lovund krets, der et sterkt næringsliv selv har kunnet stå for utviklingen. Denne kretsen har et særskilt behov for personell til private virksomheter. Leieprisene reflekterer det høye inntektsnivået i kretsen. Kommunen ønsker konsentrert boligbygging for å legge til rette for økte muligheter for sosialisering og aktivitetstilbud.

ADMINISTRASJON OG ØKONOMI

FINANSIELLE MÅLTALL

Måltallene gjelder for økonomiplanperioden 2022-2025 og er vedtatt av kommunestyret:

1. Etterstrebe netto driftsresultat på minimum 2,0 % av netto inntekter
2. Netto lånegjeld på maks 65 % av netto inntekter
3. Måltall for disposisjonsfond, fratrasket rentereguleringsfondet, vurderes når nivået kommer ned mot 15 % av netto inntekter

Kommunedirektøren opplyser at samtlige måltall er nådd i 2023.

- Netto driftsresultat ble på 10,7 % på grunn av utbetaling fra Havbruksfondet.
- Kommunens lånegjeld er lavere enn måltallet og lavt i nasjonal sammenheng.
- Netto lånegjeld var 38 % av driftsinntektene.

**God
økonomi**

Disposisjonsfondet er kommunens reserve til å dekke uforutsette utgifter, sviktende inntekter, underskudd og egenkapital til investeringer.

Kommunen har brukt om lag 13 millioner kroner av fondet i 2023.

Kommunedirektøren legger opp til å overføre fjorårets mindreforbruk på 31 millioner til disposisjonsfondet, slik at netto økning i fondet blir på 18 mill. kroner fra 2022 til 2023.

STYRING, STRATEGI OG PLANER

Kommunens planstrategi er nylig vedtatt. Kommunen har ellers planer for beredskapsarbeidet som oppdateres årlig. Resten av planverket er for en stor del oppdatert, eller under oppdatering.

Lurøy kommune er i gang med bolystprosjektet «Lurøy, liv laga i nye dager» med søkelys på bolyst og trivsel. Kommunen har siden 2023 jobbet med en kompetanse- og rekrutteringsplan. Denne ferdigstilles i andre kvartal i 2024.

INTERN KONTROLL

Kommunen deltar i en rekke interkommunale tjenestesamarbeid der andre kommuner er vertskommune. Kommunedirektøren er likevel ansvarlig for at tjenestene leveres i samsvar med lov- og regelverk. Internkontrollen med slike tjenester kan være et aktuelt tema for forvaltningsrevisjon.

HELSE OG OMSORG

Lav legedekning på sykehjemmet

Av de ansatte innen helse og omsorg har 70,7 % fagutdanning. Kommunene med høyest andel fagutdannede har bortimot full dekning av fagutdannede.

Antallet geriatriske sykepleiere i kommunene har økt de ti siste årene. I Lurøy kommune er det 13,8 årsverk med geriatrisk sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år. Dette er høyere enn landsgjennomsnittet hvor andelen er 10,48 årsverk per 1000 innbyggere over 80 år.

Kommunen har en eldre befolkning enn landsgjennomsnittet, og det er derfor ventet økt antall demente med behov for heldøgns omsorgstjenester. I Lurøy var 55,56 % av plassene på sykehjem skjermede og tilpasset demente i 2022. Dette er bedre enn i de fleste kommuner i landet.

Av de som bor på sykehjem, hadde 86 % omfattende pleiebehov i 2022. Dette er høyere enn for mange kommuner i landet. Det kan tyde på at kommunen i større grad har satset på hjemmebasert omsorg for de som kan motta dette.

I 2022 hadde beboerne på sykehjem i Lurøy kommune i snitt 17,4 minutter med lege i uka. Gjennomsnittet på landsbasis er 35 minutter. Her kommer Lurøy kommune langt ned på listen når man sammenligner med andre kommuner.

I Lurøy kommune er det ledig plass på 100 prosent av fastlegelistene. Kommunen ligger svært godt an på dette nøkkeltallet i forhold til andre kommuner. Målt mot folketallet er det 0 psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere i Lurøy kommune.

Kommuneøkonomien presses som følge av nedgang i folketall og endring i alderssammensetning. Det er en utvikling som over tid vil gi mindre rom for investeringer hvis driftsnivået på alle sektorer skal opprettholdes. Blant annet må det legges til grunn at det vil være behov for større ressurser innen helse og omsorg. Kommunen har brukt mye ressurser på vikarbyrå da kommunen ikke har lyktes å i få ansatt nok personer spesielt innen området omsorg og miljøterapi.

KVALITET I TJENESTENE

Desentralisert tjenestestruktur kan være utfordrende med tanke på å gi korrekt tjenestenivå, yte like tjenester og med riktig kvalitet.

SOSIALTJENESTEN

Nasjonalt har 15,36 % av de med sosialhjelp dette som hovedinntekt. I Lurøy kommune har 35,29 % av de med sosialhjelp dette som hovedinntekt. I Lurøy kommune går unge mottakere gjennomsnittlig på sosialhjelp i 5,5 måneder. I 2022 ble 60 % av søknadene om kommunal bolig innfridd. På landsbasis var andelen 80,09 %.

Sosialtjenesten skal ta spesielt hensyn til barn og unge i familier som mottar sosialhjelp. Det stilles også krav til tverrfaglig samarbeid for å ivareta denne gruppa. Dette kan være et aktuelt tema for forvaltningsrevisjon.

Økende antall fristbrudd i barne- vernet

OPPVEKST OG LEVEKÅR

BARNEHAGE

Det skal være minst én pedagogisk leder per 7 barn under tre år og minst én pedagogisk leder per 14 barn over tre år. Pedagogiske ledere må ha utdanning som barnehagelærer eller annen treårig pedagogisk utdanning med videreutdanning i barnehagepedagogikk. I de kommunale barnehagene i Lurøy har 34,40 % av de ansatte pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er 42,88 %.

I Lurøy kommune oppfyller 66,70 % av barnehagene pedagognormen. Dette er helt lik prosentandel som landsgjennomsnittet.

En gjennomsnittsbarnehage i Norge har nå 47,87 barn. Barnehagene i Lurøy har ifølge statistikken 12,33 barn i snitt. Nasjonalt viser tallene at 93,55 prosent av alle barn i barnehagealder hadde plass i barnehagen i 2022. I Lurøy har 100 prosent av barna barnehageplass.

GRUNNSKOLE

I 2022 lå landsgjennomsnittet på karakterer i 10. trinn på 43,3 poeng. I Lurøy kommune var avgangskarakterene i 10. trinn på 42,9 grunnskolepoeng. I 5. trinn ligger 26 % av elevene på laveste mestringsnivå (av tre) på nasjonale prøver.

Tall fra Elevundersøkelsen viser at 82 % av elevene på 10. trinn trives godt på skolen. Dette er likt landsgjennomsnittet.

I Lurøy kommune oppfyller 75 % av lærerne på barneskoletrinnet kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk i 2022. Dette er lavere enn gjennomsnittskommunen hvor 82,29 % av lærerne oppfyller kompetansekravene. På ungdomsskolen oppfyller 52,63 % av lærerne i norsk, engelsk og matematikk de nye kravene til fordypning i fagene, mot 81 % på landsbasis.

BARNEVERNTJENESTEN

I tidsperioden 2019-2022 viser tall fra kommunebarometeret at 91,75 % av sakene behandles innen tre måneder, noe som er positive tall. Tall fra KOSTRA viser at andelen saker som i 2023 ble behandlet innen tre måneder var falt ned til 80 %.

MILJØ OG KLIMA

Helgeland Avfallsforedlings rapportering av materialgjenvinningsgraden er ifølge Statsforvalteren identisk med de andre eierkommunenes.

Rapporteringen er trolig ikke korrekt og gir dermed feil i kommunens rapportering.

Kommunen vil sannsynligvis være utsatt for mer ekstrem nedbør, flere og større regnflommer, økt fare for flere skredformer og ikke minst stormflo, se figur. Klimaservice, som har utført beregningene, skriver at kommunen bør ta høyde for dette ved planlegging og dimensjonering av tiltak med mer enn 10-20 års levetid.

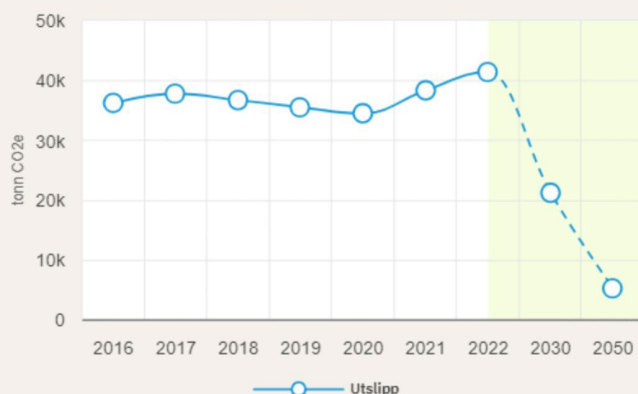
SANNSYNLIG ØKNING	
 Ekstrem nedbør	Det forventes at episoder med kraftig nedbør øker vesentlig både i intensitet og hyppighet. Dette vil også føre til mer overvann
 Regnflom	Det forventes flere og større regnflommer, og i mindre bekker og elver må man forvente en økning i flomvannføringen
 Jord-, flom- og sørpeskred	Økt fare som følge av økte nedbørmengder
 Stormflo	Som følge av havnivåstigning forventes stormflonivået å øke

Energi- og

klimaplanen skal ifølge planstrategien inn i kommuneplanens samfunnsdel. Kommunens utslipp av klimagasser har økt de siste årene. Kommunen bidrar dermed ikke til at de nasjonale målene for klimagassutslipp nås.

Økning i klimagassutslippene

Historiske utslipp og utslippsmål

Grafen viser historiske klimagassutslipp for Lurøy samt utslippsmål for 2030 og 2050 forutsatt at kommunen skal oppfylle sin del av nasjonale mål.

Kilde: Kommunefordelt utslippsstatistikk fra Miljødirektoratet

Data hentet 22.05.2024

TEKNISKE TJENESTER

SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR

Kommunen har en geografi med mange øyer og fastland. Dette gjør kommunen avhengig av å ha en effektiv kommunikasjon og infrastruktur. Det er nødvendig for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet og samtidig utvikle kommunens ressurs- og næringsmessige potensial.

Det er utfordringer knyttet til båtkommunikasjon mellom kretsene, og veinettet både internt i kommunene og transportårene til og fra Lurøy. Dette er problematisk for innbyggerne, eksisterende næringsliv, og for mulig næringsutvikling. Å kunne jobbe mot bedre kommunikasjon mellom kretsene, er sentralt for å sikre kommunens vekst og utvikling fremover.

Det er ikke optimal tilgang til høyhastighets internett/fiber, tv-signal og mobilnett i alle kretsene. Manglende mobildekning i deler av kommunen gjør det vanskelig å kommunisere. God internettilgang er viktig for innbyggere og næringsliv for å unngå digitale skiller, gi tilgang til informasjon, tjenester og som bidrag til bedre bo- og nærmiljø.

NÆRINGsutvikling

Kommunen er preget av næringsutvikling med høy verdiskaping. Dette er spesielt gjeldende innen blå næring, der tre oppdrettsselskap har hovedkontor og produksjonsenheter. Dette bidrar til høy verdiskapning og sysselsetting.

Kommunen vurderer å slutte seg til prosjektet «Bærekraftig reisemål». Prosjektet skal være et verktøy for reisemål «som ønsker å jobbe langsiktig for en mer bærekraftig utvikling gjennom involvering, ansvarlig styring og verdiskaping.» Det vil forplikte kommunen og andre aktører til å prioritere bærekraftige og innovative løsninger knyttet til reiselivet. Prosjektet kan føre til at kommunen blir godkjent som et bærekraftig reisemål.

Utfordrende infrastruktur

Ingen nyere føringer for eier- styring

EIERSKAP

Kommunens eierskap går fram av note 5 i årsregnskapet:

Aksjeselskap:

- Bra-Pro Lurøy Kommunale Vta AS
- Røddøy-Lurøy Kraftverk AS
- Visit Helgeland AS
- Sagat AS
- Aldersund Allaktivitetshus AS
- Kystkultursenteret på Lovund AS
- Statoil ASA/Norsk Hydro ASA/Yara International ASA

Interkommunale selskap (IKS)

- Helgeland Avfallsforedling IKS
- Konsek Trøndelag IKS

Andre selskaper:

- KLP – kommunal landspensjonskasse

Eierskapsmeldingen ble vedtatt av kommunestyret 13.12.2023, sak 83/23. Meldingen gir en oversikt og beskrivelse av kommunens eierinteresser i andre virksomhetsformer, som samvirkeselskap/andelslag, interkommunale samarbeid (kommuneloven §§ 27 og 28) og interkommunale selskap.

Et aktuelt tema for eierskapskontroll kan være en generell gjennomgang av eierstyringen til kommunen.

Røddøy-Lurøy kraftverk er et selskap med ansvar for samfunnskritisk infrastruktur. Selskapet eies med 72,4 % av Salten Kraftsamband AS og inngår som datterselskap i SKS-konsernet. Det kan være interessant å undersøke om dialogen mellom kommunestyret som eier og eierrepresentanten til generalforsamlingen er god. Lurøy kommune eier 12,05 % av aksjene.

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lurøy kommune

Møtedato

11.09.2024

Saknr

18/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/388 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Trafikklysmodellen

Trafikklysmodellen

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen»	Ja	Delvis	Nei
Kryss på røde felt peker i retning av å ikke følge opp saken, mens kryss på grønne felt taler for å følge opp saken.			
Vedrører saken misnøye med et politisk fattet vedtak?			
Dreier saken seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?			
Viser saken til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?			
Viser saken til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?			
Dreier saken seg i hovedsak om en isolert hendelse?			
Er saken under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?			
Er det annen naturlig behandlingsvei for saken (ref. organene nevnt over)?			
Kan saken, og sakens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?			
Berører saken et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?			
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?			
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?			
Bør saken prioriteres foran andre planlagte oppgaver?			

Kilder:

- *Henvelender til besvæ – eller begjær?* Artikkel i Kommunerevisoren nr. 4/21 av Bjørkelo, Løvlie og Fiksdal i Deloitte
- *Håndtering av henvelender til kontrollutvalget*, veileder fra Forum for kontroll og tilsyn, 2022

Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lurøy kommune

Møtedato

11.09.2024

Saknr

19/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/388 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar oversikten over oppfølging av saker til orientering.

Saksopplysninger

Saken blir satt opp på sakskartet i hvert møte, slik at kontrollutvalget har oversikt over saker som skal følges opp.

Møtedato	Saksnr.	Sakstittel	Vedtak
29.05.24	06/24	Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger	1. Kontrollutvalget tar sekretariatets risiko- og vesentlighetsvurdering til orientering. 2. Kontrollutvalget ber sekretariatet legge fram plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll til neste møte, basert på sekretariatets risiko- og vesentlighetsvurderinger og de innspill som er kommet fram i møtet. 3. Kontrollutvalget vil prioritere følgende områder/tema: a. Spesialundervisning i. Tildelingsprosesser b. Hva koster utsatte investeringer? c. Rekruttering d. Kvalitet på HAF - Helgeland Avfallsforedling IKS e. NAV
29.05.2024	12/24	Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning 2023	1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunens årsregnskap og årsberetning for 2023. 2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet. 3. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig orientering om rutiner for avstemming og dokumentasjon av balansekontoe. Orienteringen sendes kontrollutvalgets sekretariat innen 2. september 2024. Det bes om at kommunedirektør gir en muntlig orientering i kontrollutvalgets møte 11. september 2024.

Referatsaker/folkevalgtopplæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lurøy kommune

Møtedato

11.09.2024

Saknr

20/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/388 - 2

Forslag til vedtak

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Avdekket omfattende svikt i NAVs ivaretagelse av barns behov ved søknad om sosialhjelp

Inhabilitetsreglene er ikke bare et spørsmål om finjuss

Er du folkevalgt og mulig inhabil i arealsaker

Saksopplysninger

Saken er en del av kontrollutvalgets opplæring gjennom valgperioden. Sekretariatet legger fram artikler som kan være av interesse i kontrollarbeidet. Formålet er å bidra til faglig påfyll gjennom hele valgperioden.

Avdekket omfattende svikt i Navs ivaretagelse av barns behov ved søknad om sosialhjelp

Kommunal Rapport 01.07.2024, NTB

Helsetilsynet har avdekket lovbrudd ved 58 av 68 Nav-kontorer i sin kartlegging av etatens oppfølging av barn i familier som mottar sosialhjelp.

Mandag morgen la Helsetilsynet fram en oppsummeringsrapport av et tilsyn statsforvalterne har gjennomført med Nav-kontorer i hele landet i 2022 og 2023. Tilsynet har sett på hvordan Nav ivaretar og følger opp barn i familier som søker om, eller mottar økonomisk sosialhjelp. Under tilsynet ble det avdekket lovbrudd ved 58 av 68 Nav-kontorer.

– I dette tilsynet avdekket statsforvalterne mye svikt. Vi er bekymret for at barn og unge i familier som trenger økonomisk sosialhjelp, ikke får den hjelpen de har behov for, sier direktør Sjur Lehmann i Helsetilsynet i en pressemelding.

Helsetilsynet fastslår at Nav ikke ivaretar barna i familier som mottar økonomisk sosialhjelp, godt nok.

– Det er vanskelig å gjøre vurderinger av barnets beste og vurderinger av behovet for økonomisk sosialhjelp hvis man ikke har kartlagt hvilke behov barna og familien har, sier Lehmann.

Innhentet sjelden barns synspunkter

I tilsynet undersøkte Helsetilsynet flere krav til Nav-kontorenes praksis. Blant dem var kravet om at de skal foreta en tilstrekkelig kartlegging av barns behov ved søknad om økonomisk stønad.

På dette punktet fant tilsynet lovbrudd ved 51 av de 68 Nav-kontorene, og det ble konkludert med at kontorene sjelden innhentet barns synspunkter i saker som angikk dem. Lehmann påpeker at dette er noe som må gjøres.

– Dette er et krav etter barnekonvensjonen, som vi ser at det i liten grad ble gjort, sier Lehmann.

Ifølge Helsetilsynet har denne manglende kartleggingen ført til følgefeil i form av lovbrudd knyttet til kravet om at Nav-kontorene skal foreta en forsvarlig vurdering og beslutning ved slike søknader. Det ble avdekket slike lovbrudd ved 53 av kontorene.

– Fordi det sviktet i kartleggingen, ble vurderingen og beslutningen om økonomisk stønad gjort på et sviktende grunnlag, skriver Helsetilsynet.

Når det kom til oppfølging av familier som mottar økonomisk stønad, ble det avdekket lovbrudd ved 14 kontorer.

Må bedres

– Jeg tenker at her er det mye den enkelte kommune må følge opp, sier arbeids- og velferdsdirektør Hans Christian Holte til NTB.

Holte påpeker samtidig at tilsynet er gjennomført halvannet til to år tilbake i tid. Han mener det har skjedd en del positiv utvikling på området siden tilsynet ble gjennomført, på bakgrunn av tidlige signaler de fikk fra Helsetilsynet.

Samtidig erkjenner han at lovbruddene som er avdekket, gir uttrykk for at praksisen i kommunene og ved det enkelte Nav-kontor ikke har fulgt barnekonvensjonen slik de skal.

– Jeg tenker at alle avvikene viser at praksisen på dette området må bedres i den enkelte kommune. Det er et viktig ansvar for Nav å følge opp. Vi vurderer det som en situasjon som må bli bedre, slik at vi kan bli tryggere på at hver enkelt familie med behov for sosialhjelp og barna deres blir godt ivaretatt, sier Holte.

Kan skyldes manglende dokumentasjon

Holte synes det er vanskelig å peke på en bestemt årsak til det som avdekkes i tilsynet, men peker blant annet på manglende bevissthet på å ivareta barns beste i forbindelse med tildeling av sosialhjelp til en familie.

Samtidig mener han det også kan henge sammen med manglende dokumentasjon.

– Det kan ha skjedd kartlegginger og samtaler med barn som ikke er dokumentert, og dermed ikke kommer fram i tilsynet, påpeker Holte.

Kan dette være på grunn av dårlige rutiner ved Nav-kontorene?

– Ja, jeg synes det virker som at det er en del av svakheten. Noe går på dårlige rutiner, men det er nok samtidig ikke gjort godt nok kartleggingsarbeid og vurdering og oppfølging. Det går både på dokumentasjon og at jobben ikke er gjort, sier Holte.

Inngår samarbeid med statsforvalterne

Holte forteller at Nav nå skal samarbeide med statsforvalterne for å følge opp lovbruddene, og for å gi god informasjon til alle norske fylker og kommuner om veilederen til Nav-ansatte som Arbeids- og velferdsdirektoratet har utviklet.

Holte understreker at han ser positivt på veien framover.

– Jeg opplever at både det grundige tilsynet fra Helsetilsynet og det gode samarbeidet med barneombudet de siste par årene gjør at jeg tror vi skal komme videre med oppfølging av dette området i Norge. Det er viktig, avslutter Holte.

Må ta det på alvor

Seniorrådgiver Inger Aasgaard i Barneombudet uttaler i en pressemelding at Helsetilsynets rapport er alvorlig og viser at arbeidet med å styrke barns rettigheter i Nav haster.

Aasgaard peker på lovregulering og kompetanseheving som tiltak Barneombudet mener er avgjørende for å sikre et større fokus på barns rettigheter, og mener arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna (Ap) må sikre at Nav ivaretar barnas rettigheter.

– Både nåværende og tidligere arbeids- og inkluderingsminister har oppfordret personer som har problemer med å forsørge seg og sin familie om å kontakte Nav. Dette er viktig og riktig. Men statsråden må da være sikker på at Nav faktisk gir barnefamiliene den oppfølgingen de har krav på og at barns rettigheter ivaretas, sier Aasgaard.

Grov svikt

Leder i Redd Barnas norgesprogram Monica Sydgård er ikke overrasket over resultatet av tilsynet og mener i likhet med Barneombudet at Brenna må komme på banen.

– Tilsynene avdekker en grov svikt i Nav-systemet. Redd Barna mener at det nå må stilles krav til at Nav har undersøkt barnets behov og livssituasjon, når de jobber med barnefamilier. Det må framgå av vedtaket at barnets beste er vurdert, uttaler Sydgård i en pressemelding.

Røde Kors, på sin side, skriver i en pressemelding at de mener funnene i rapporten er rystende, og at de støtter Helsetilsynet i sin vurdering av at disse familiene ikke får den hjelpen de trenger.

– Dette er alvorlige funn og dessverre i tråd med hva familier vi er i kontakt med forteller oss. For mye ansvar blir lagt på foreldre som ikke alltid har oversikt over hva de kan søke om stønad til, sier leder for humanitære programmer Ingvill Alisøy-Gjerløw i Røde Kors.

Helsetilsynets oppsummeringsrapport finner du [her](#)

Inhabilitetsreglene er ikke bare et spørsmål om finjuss

Kommunal Rapport 12.08.2024, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Det er usikkert hvem som kan få ansvaret for å utarbeide forslag til vedtak når kommunedirektøren er inhabil. Det er ikke bare et spørsmål om finjuridisk tolkning, men om tillit til forvaltningens integritet

SPØRSMÅL: Eg les med stor interesse diskusjonen om kva konsekvensen er av at kommunedirektør er ugild i enkelte saker, og kva som då skal gjerast. I [eit svar 9. juli](#) skriv Bernt at ordførar bør vurdere å nytte settedirektør. Departementet har i [tolking av kommunelova](#) sagt at det på generelt grunnlag ikkje eksisterer ein slik heimel: Kva tenker Bernt kring dette?

SVAR: Inhabilitetsreglene i forvaltningsloven gjelder for den enkelte tilsatte ([§ 6 innledningen](#)) og andre «som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan» ([§ 10](#)). En kommune kan ikke i sin helhet bli inhabil.

Men når lederen for en forvaltningsgren er inhabil, «smitter» inhabiliteten på dem som er underordnet hen i samme organ. Underordningsforholdet blir da en selvstendig inhabilitetsgrunn for alle disse.

Men i motsetning til det som gjelder ved andre inhabilitetsgrunner, gjelder denne inhabilitetsgrunnen bare for den som treffer «avgjørelse i saken», og ikke for andre tilsatte som bare forbereder – altså tilrettelegger og utreder – saken for noen som skal treffe vedtak i stedet for den inhabile.

Er en etatssjef eller annen underordnet tilsatt inhabil, kan man løse problemet ved at kommunedirektøren treffer vedtak enten om å overføre avgjørelsesmyndigheten til en annen tilsatt, eller rett og slett selv treffer vedtaket.

Dette kan kommunedirektøren gjøre fordi all tildeling av avgjørelsesmyndighet til administrasjonen må oppfattes som delegering til kommunedirektøren, som så kan videredelegere denne avgjørelsesmyndigheten til en av sine underordnede. Hvis saken er vanskelig eller kontroversiell, kan kommunedirektøren i stedet legge den fram for vedkommende folkevalgte organ, og da gjerne med forslag til vedtak.

Vanskelig blir dette først der det er kommunedirektøren selv som er inhabil. Da er det ingen tilsatte som kan treffe avgjørelse i denne saken, heller ikke om overføring av ansvaret for saksutredning eller myndighet til treffe vedtak i denne.

Da må ordføreren, formannskap eller fylkesutvalg, eller kommunestyre eller fylkesting, bestemme hvem som skal ha ansvaret for saksutredningen og for å treffe vedtak i saken. I og med at myndighet til å treffe «avgjørelse» i saken ikke kan legges til noen av kommunens tilsatte når kommunedirektøren er inhabil, må endelig vedtak i saken treffes av kommunestyre eller fylkesting, eller av annet folkevalgt organ etter fullmakt fra dette. Som påpekt av departementet kan slik vedtakskompetanse ikke legges til noen utenfor kommunen eller fylkeskommunen annet enn der dette er fastsatt i lov, i dag i praksis bare ut fra de litt diffuse vilkårene i [kommuneloven § 5-4](#); «lovpålagte oppgaver ... så langt lovgivningen åpner for det», og i «andre saker ... hvis saken ikke har prinsipiell betydning».

Det er lite trolig at noen av disse vilkårene vil være oppfylt i saker der kommunedirektøren – og dermed hele kommuneadministrasjonen – er avskåret fra å treffe avgjørelse. Vedtak i saken må dermed treffes av kommunestyret, fylkestinget eller folkevalgt organ utpekt av dette.

Så langt er jussen etter alt å dømme klar og ukontroversiell. Det som gjenstår – og er mer usikkert – er hvem som kan gis ansvaret for å utarbeide saksforelegg med forslag til vedtak i vedkommende folkevalgt organ.

Det er dette som har vært tema i diskusjonen her i Kommunal Rapport, med utgangspunkt i en uttalelse i «Bernt svarer». Tvilen er her knyttet til avgrensningen av bestemmelsen om avledet inhabilitet for underordnede i [forvaltningsloven § 6](#) tredje avsnitt; for den som treffer «avgjørelse i saken».

Her er det klart at bestemmelsen ikke gjelder deltakelse i den interne administrative saksbehandlingen i organet.

KS-advokatene fremholder i et innlegg at dette må gjelde også for saksforelegg fra kommuneadministrasjonen til folkevalgt organ som skal treffe det endelige vedtaket i saken. Selv legger jeg avgjørende vekt på at et slikt offentlig dokument som oftest skreddersyr premissene for og utformingen av det vedtaket som skal treffes, er uttrykk for «sluttført saksbehandling» fra administrasjonens side. Det bør derfor anses som en selvstendig «avgjørelse» som faller innenfor rammen av inhabilitetsreglene også når inhabiliteten skyldes et underordningsforhold til en kommunedirektør som er part eller på annet grunnlag inhabil i saken.

Med en slik forståelse av loven vil det etter min mening være nødvendig å utpeke noen utenfor kommuneadministrasjonen som ansvarlig for å utforme saksforelegg med forslag til vedtak i det folkevalgte organet som skal treffe dette. Det kan da være nærliggende å søke hjelp fra en annen kommune eller kompetent fagmann et annet sted. På samme måte som ved inhabilitet i det øverste statsapparat bør det her kunne oppnevnes en «settekommunaldirektør» i den aktuelle saken, på linje med «settestatsråd» i statsforvaltningen.

Ved utformingen av saksforelegg og forslag til vedtak vil denne settedirektøren kunne bygge på saksutredning fra det underordnede saksbehandlerapparatet i kommunen, men vil ikke selv kunne treffe vedtak i saken.

Det er med andre ikke tale om noe fast tilsettingsforhold, men om et uavhengig utredningsoppdrag, innenfor de rammer og på de premisser som er formulert av oppnevnte organ, altså kommunestyret eller fylkestinget.

Jeg vil mene dette vil være helt kurant fremgangsmåte i slike situasjoner. Det er også et grep som må kunne brukes, selv om man måtte mene at underordnede ikke er inhabile til å utforme saksforelegg etter bestemmelsen i § 6 tredje avsnitt.

Dette er ikke bare et spørsmål om finjuridisk tolking av denne bestemmelsen, men fremfor alt om tillit til forvaltningens integritet og evne til uhildet objektiv saksbehandling.

Er du folkevalgt og mulig inhabil i arealsaker? Dette er rådene

Kommunal Rapport 27.06.2024, Marte Danbolt, Elin Svendsen, Robert Fauli

Bruk styrevervregisteret og hold deg unna utbyggere, er blant rådene fra KS.

– Den enkelte folkevalgte har selv en plikt til å vurdere sin egen habilitet. Dersom man er i tvil, eller tenker at man kan være inhabil, anbefaler KS at vedkommende tidlig tar kontakt med ordfører eller andre i henhold til kommunens rutiner, slik at det blir anledning til å gjøre en juridisk vurdering på forhånd, sier fagsjef for KS Folkevalgtprogram, Dag-Henrik Sandbakken.

Skulle det være tvil om habilitetsvurderingen, har Sandbakken følgende råd:

– Da kan det være klokt å innhente juridiske råd i forkant av møtet, for eksempel hos KS Advokatene.

Roller og verv

En kartlegging Kommunal Rapport har gjort av over 300 lokalpolitikere i landets største 40 fjellhyttekommuner, viser at nærings- og grunneierinteresser er tungt representert blant politikerne.

Mens lokalpolitikerne som Kommunal Rapport har snakket med, forsikrer om at kommunene har en ryddig og streng praksis når det gjelder habilitet, mener Norges Hytteforbund at folkevalgte med økonomiske interesser må bli flinkere til å melde seg inhabile i arealsaker.

Sandbakken nevner særlig ett verktøy som kan sikre mer åpenhet rundt økonomiske interesser: KS styrevervregister.

– Styrevervregisteret viser informasjon om folkevalgtes og ledende ansattes roller, verv og eierinteresser. Det innhentes informasjon fra Brønnøysundregistrene og fra Skatteetatens aksjonærregister. Styrevervregisteret er gratis og åpent tilgjengelig for alle. I tillegg kan den enkelte selv legge inn informasjon om andre relevante forhold, sier Sandbakken.

Folkemøter og andre møter

Noen kommuner opererer også med et eget økonomiregister hvor det er vedtatt at folkevalgte og eventuelt også ledere skal registrere styreverv, gaver og/eller økonomiske interesser.

– Avhengig av hva kommunens regelverk sier, kan det for eksempel være verv i offentlige og/eller private selskaper, verv i interesse- og frivillige organisasjoner som mottar økonomisk støtte fra kommunen/fylkeskommunen, bierverv, eller næringsinteresser som aksjer i selskaper og fast eiendom, forteller Sandbakken.

– *Bør folkevalgte med mulige økonomiske interesser i arealsaker delta på møter med for eksempel utbyggere?*

– Nei, dersom det er avklart at en representant er, eller kan være inhabil, bør ikke vedkommende delta i slike møter dersom det er en del av saksbehandlingen. Åpne folkemøter eller lignende, som ikke er en del av kommunens saksbehandling, vil være noe annet.

Lovlighetskontroll

Ifølge Sandbakken handler habilitet om tillit. Habilitet er derfor et viktig tema i KS Folkevalgtprogram.

Han minner om at avgjørelser om habilitet kan være gjenstand for lovlighetskontroll.

– KS anbefaler også at partigruppene vedtar habilitetsregler for gruppa tilsvarende de som følger av forvaltningsloven og kommuneloven, sier Sandbakken.

Mulig inhabil? Slik går du fram:

1. Habilitet må vurderes fra gang til gang. Om du er i tvil om du er habil, så må du gi beskjed til ordfører så snart som mulig. Ordføreren ber så administrasjonen vurdere med utgangspunkt i den informasjonen du har gitt.
2. I selve møtet skal representanten be om ordet så snart ordfører/møteleder har åpnet saken, og før realitetene i saken kommer opp til debatt. Representanten skal da redegjøre for alle faktiske forhold som har betydning for habilitetsvurderingen.
3. Når det er gjort, skal vedkommende representant fratre møtet, og eventuell vararepresentant skal tiltre.
4. Det folkevalgte organet skal deretter drøfte habilitetsspørsmålet, uten å gå inn i realitetene i selve saken. Det er det folkevalgte organet som avgjør habilitetsspørsmålet.
5. Dersom vedkommende blir erklært inhabil, kan *ikke* vedkommende tiltre før saken er ferdig besluttet. Dersom vedkommende blir erklært habil, tilttrer vedkommende slik at hen kan delta i realitetsbehandlingen.

Godkjenning av protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Lurøy kommune

Møtedato

11.09.2024

Saknr

21/24

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/388 - 5

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra møtet i kontrollutvalget, 11.09.2024, godkjennes.